

השבת של רבי נחמן מברסלב

כי שם ה' אקרא הבו גדל לאלקיני ... (דברים לב,ג)

שירת האזינו כולל כל מה שעבר על ישראל וכל מה שעתיד לעבר עליהם בכלליות ובפרטיות עד הסוף ואחרי כל אלה סוף כל סוף לא יטש' ה' את עמו. כמו שכתוב בסוף כי ידין ה' עמו כי יראה כי אזלת יד וכי'. וזה שהתחיל בתחלת דבריו כי שם ה' אקרא הבו גדל לאלקיני. היינו שאמר משה לישראל ממני תראו וכן תעשו. כי דעו כי אנכי כל מה שזכיתי בזה העולם הכל היה על ידי שקראתי תמיד אל ה' בחינת כי שם ה' אקרא. וכמו כן מהרו עשו כמוני והבו גדל לאלקיני. שתקראו גם כן אל ה' יתברך תמיד כמוני שזהו עקר גדלתו וכבודו. כמו שכתוב וקראני ביום צרה אחלצך ותכבדני. וכעין שדרשו רבותינו ז"ל על פסוק זה כי שם ה' אקרא אתם הבו גדל לאלקיני וכי' שתענו אחרי ברוך שם כבוד מלכותו ועולם ועד היינו כנ"ל. שכמו שאני קורא לה' יתברך תמיד כמו כן תעשו לעולם ועד.

וזהו בחינת ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד. ששם כבוד מלכותו מברך לעולם ועד אפלו אחרי כל החטאים והעכסים שמכעיס כל אחד לפניו בכל דור ודור. כי ימין ה' רוממה לעולם וכמו שכתוב ואתה מרום לעולם ה'. וכמו שכתוב שם בהשירה שחן לו לא. ותרגם אונקלוס לא לה. כי אליו יתברך אין מגיע שום פגם כמו שכתוב אני ה' לא שניתי ועל כן תמיד יכולין להתקרב אליו כמו ששמעתי מפי אדוננו מורנו ורבנו ז"ל שאמר שאפלו בשאול תחתיות יכולין להיות סמוכין אליו יתברך. וזהו בחינת ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד כנ"ל. ועל כן הזהיר להם משה על זה בתחלת השירה. כי זה עקר כוונתו בהשירה הקדושה הזאת שכוללת הכל שאמר עליה וענתה השירה הזאת לפניו לעד כי לא תשכח מפי זרעו וכל כוונתו שיתחזקו תמיד בה' יתברך ויבטחו ברחמיו ויצעקו ויתפללו אליו יתברך תמיד כמו שנהג הוא כל ימי חייו בחינת כי שם ה' אקרא הבו גדל לאלקיני כנ"ל.

וזה שהקדים תחלה והזהיר להם שיאזינו דבריו היטב כמו

שכתוב האזינו השמים וכי' יערף כמטר לקחי תזל כטל אמרתי וכי', היינו שהזהיר שדבריו יכנסו באזניהם כמו מטר וטל שיורדן טפות מים בארץ ואחר כך צומח מהם צמחים נפלאים כמו כן דבריו יכנסו בלבם כטל וכמטר ויצמחו בלבם ויעשו פרות טובים כי דברים אלו להתחזק בה' יתברך תמיד צריכין להאזין היטב היטב ולהבין דבר מתוך דבר להבין היטב רמיזותיו של הצדיק עד היכן עד היכן צריכין להתחזק לעולם.

וכמו שאמר דוד המלך עליו השלום אשכילך ואורך בדרך זו תלך איעצה עליך עיני אל תהיו כסוס כפרד אין הבין וכי' כי מתחלה ספר דוד צרותיו ואמר שמעלצם צרותיו הוא מכרח לשאג כל היום, כמו שכתוב (תהלים לב): כי החרשתי בלו עצמי בשאגתי כל היום כי יומם ולילה תכבד עלי ידך וכי' על זאת יתפלל כל חסיד אליך לעת מצא רק לשטף מים רבים אליו לא יגיעו, אתה סתר לי מצר תצרני ריני פלטי' תסובבני סלה, ודרשו רבותינו ז"ל (מדרש שוחר טוב תהלים קמ) אתה רנן לפני ואני אפלט אותך.

נמצא שבאלו הפסוקים מזכיר איך צריכין להתחזק בתפלה ובשאגה לה' יתברך תמיד כדי להנצל משטף מים רבים השוטפים בעולם הזה הרוצים לכלות את האדם חס ושלוש משני העולמות רחמנא לצלן. ועל זה סים אשכילך ואורך בדרך זו תלך איעצה עליך עיני שאני מרמו לך בעיני שאל תסתכל על שום דחיה שרוצין לדחות אותך יהיה מי שיהיה הן המחשבות שבאין עליך בעצמך הן הדחיות הנמשכין מאחריים וכי' על כלם אל תסתכל רק תבין דברי שאני מורה לך הדרך ומרמו לך בעיני שתמיד תתחזק בצעקה ושאגה לה' יתברך.

וזהו שאמר משה רבנו יערף כמטר לקחי תזל וכי'. שדבורים האלה צריכים לצמח ולעשות פרות בלבך כטל וכמטר לקיימם תמיד בכל מה שעובר על האדם כל ימי חייו. ומה הם הדברים? כי שם ה' אקרא הבו גדל לאלקיני שתקראו תמיד אל ה' יתברך לעולם ועד. (הלכות ערלה - הלכה ד, אות טז)

כי שם ה' אקרא ... (דברים לב,ג)

כל הצדיקים לא זכו למדרגתם בשלמות, כי אם על ידי התבודדות ותפלות, שהרבו להתחנן לפני השם יתברך שיוזכו לקיים את התורה, כי עקר הכנעת הסטרא אחרא בשלמות הוא רק על ידי זה, כי מתורה בפני עצמה יש לפעמים יניקה להסטרא אחרא, חס ושלוש, שמכניס בדעתו ללמד שלא לשמה, חס ושלוש; וכן מתפלה בפני עצמה תוכל הסטרא אחרא להתאחו, שמכניס בדעתו להתפלל לצורך גופו לבד. אבל כשנכלל תורה ותפלה יחד, וכל תפלתו הוא רק שיקים את התורה, וכן כל למודו את התורה כדי שידע לעשות מהתורה תפלה, כדי שיוזכה לשמר ולעשות ולקיים, ואז נכלל התורה והתפלה יחד בתכלית היחוד, ואז יתפרדו כל פעלי און ואין להסטרא אחרא שום יניקה, אדרבא הרע נתהפך גם כן לטוב.

וזה האזינו השמים ואדברה וכי' יערף כמטר לקחי וכי'. שבודאי יכנסו דברי באזניהם. וכעין שפרש רש"י שם לענינו והטעם 'כי שם ה' אקרא', כי אקרא ואתפלל בשם ה' ואעשה מהתורות תפלות ועל ידי זה בודאי יערף כמטר לקחי תזל כטל שיתקיימו ויכנסו דברי בלביכם כמטר וכטל. ותזכו לקיים את התורה, כי עקר קיום התורה הוא על ידי זה שעושין מתורות תפלות וכנ"ל, כי כל שירת האזינו נאמרה כדי לזכות באחרית הימים לקיים את התורה, כמו שכתוב שם

בעניני: ואנכי הסתר אסתיר פני וכי' וענתה השירה הזאת לפניו לעד כי לא תשכח מפי זרעו. כי שירת האזינו זה בחינת תפלה, שהוא בחינת שירה וזמרה, בחינת עשרה מיני נגינה שבהם יסד דוד המלך עליו השלום ספר תהלים, היינו שעל ידי השירה הזאת כלל משה רבנו עליו השלום את כל התורה בתוך בחינת שירה, שהיא בחינת תפלה. ועל ידי זה האיר בנו הארה הזאת לזכות ולעשות מהתורות תפלות, שעל ידי זה עקר קיום התורה באחרית הימים, בחינת וענתה השירה הזאת וכי', כי לא תשכח מפי זרעו וכי' וכנ"ל: (הלכות ראש חודש - הלכה ה, לא לפי אוצר היראה - התבודדות, אות יז)

סיפור

⌘ ... איש אחד עשה סכה יקרה ועלה לו בסוכים רב, ובקש את רבנו זצוק"ל על קדוש להסכה. והלך עמו מוהרני"ת. ודבר מוהרני"ת שהסכה אינה על פי הדין, ורבנו זצוק"ל שתק. ומחמת שמוהרני"ת הסתכל תמיד על פני רבנו זצוק"ל, כיוון שראה שרבנו זצוק"ל שתק וישתוק גם הוא. ובדרך בחזרה לביתו אמר רבנו זצוק"ל למוהרני"ת: יהודי שמייגע עצמו כל כך, ומוציא כל כך הוצאות על הסכה, אתה רוצה לעשות שאלות לפסלה מחמת חמרות (שיחות וספורים מרבנו ז"ל - יז).

⌘ פעם אחת היה הר' נחמן מטולטשין מייגע את עצמו כל היום בעשיית הסכה של מוהרני"ת זצוק"ל, שהיה דרכו לאכל אצל מוהרני"ת. ובעת אכילה אמר הר' נחמן למוהרני"ת שאם מייגעין את עצמו כל היום בעשיית הסכה אזי טועמין טעם אחר בהסכה. ואמר לו מוהרני"ת זצוק"ל זאת לא טעמת עדיין לצעק כל היום רבונו של עולם הטעימנו נא טעם סכה, איזה טעם שטועמין אחר כך ב"הסכה" (שיחות וספורים ממוהרני"ת ז"ל - יב).

⌘ ... ראה זה מצאתי מכתב יד רבנו זכרוננו לברכה בעצמו מעניין התורה ויבן לו בית בסימן רס"ו דע כשהעולם פוגמין במצות סכה כשארין מקיימין אותה כראוי גורמין מיתה או חולאת לבהמות ולשאר בעלי חיים הכל לפי הפגם. כי זה ההפרש שבין בני האדם ובין בעלי חיים כי שפעם של בני אדם יונקים ממקום בינה, כמאמר חכמינו זכרוננו לברכה (ברכות י): שעשה לה דדים במקום בינה,

אחינו בית ישראל שמואל :
היאולת רבני בקבול בת"י תשכ"ו ...

מה שאין כן בעלי-חיים, ששפע יונקים ממקום הערוה. ובחינת סכה היא בחינת אמא בינה דמסככא על בנהא ואנו יונקים ממנה, ובזאת המצוה אנו מְבדלים משפע של בעלי חיים. וכשפוגמין במצות סכה, אזי יורדין על-ידי-זה ממדרגת בני אדם, ואין להם שפע ממקום בינה, ויורדין למדרגות שאר בעלי חיים. ונדחין שאר בעלי חיים מהשפע שלהם, כיוון שבני אדם לוקחין השפע שלהם, ואזי הבעלי החיים מתים או נופלים בחלאים, הכל לפי לקיחת השפע שלהם אם רב אם מעט, וזהו "ולמקנהו עשה סכת". היינו כי סכות הוא חיים וקיום לבעלי חיים שישארו על מדרגתם כנ"ל. וכשבני אדם יושבים בסכות כראוי, על-ידי-זה הם במדרגתן, ובבחינת תורה. כי התורה היא בחינת (משלי א): "אל תטש תורת אמך", "אם לבינה תקרא". (שם ב) שבביל זה סמוך לסכות אנו עושים שמחת תורה. וזה סוון ראשי-תיבות ויעקב ניסע סכותה ויבן כי בסיון נתנה תורה ואנו במדרגת התורה על-ידי מצות סכה כנוכר לעיל (מספר חיי מוה"ר"ן – שיחה השייכת לתורה נו).

ושנה. כי מסכה יוצאת התורה עד אשר על-ידי כניסתנו לסכה נזכה שיהיה נעשה מאתנו בעצמנו תורה, שכל אחד מישראל יהיה נעשה ממנו תורה, אורייתא וישראל וקודשא בריך הוא כלא חד. וימשך עלינו על-ידי מצות סכה הקדושה, קדשת חג השבועות, קדשת חדש סיון, קדשת קבלת התורה: **רבונו של עולם, צרכינו מרבים מאד בלי שעור ודעתנו קצרה לבאר ולפרש חלק אלף ורבעה מהם. רחם עלינו למען שמך, ומלא משאלותינו לטובה ברחמים.** וזכנו לקים מצות סכה בזמנה בשלמות, באופן שנוכח לכל מה שבקשנו מלפניך שלא נגרם חס ושלוש מיתת בהמות וחיות בלא זמנו, רק נהיה זנונים ויונקים תמיד משפע של אדם שנמשך מבחינת סכה. ותפּרס עלינו סכת שלומך תמיד, ובצל כנפיך תסתירנו. ונזכה כל אחד ואחד המכרח לעסֵק בבניין, שלא יזיק לו הבניין כלל, רק תשמרנו ותגן עלינו בכח קדשת סכה שעמך ישראל מקימים, שנוכח לבנות הבית בחכמה אמתית למען שמך לבד. ויהיה ביתנו בית שמגדלין בו תורה ותפלה, שנוכח לדבר בביתנו הרבה דברי-תורה ותפלה כפי מה שקבלנו מרבותינו הקדושים. ונזכה להמשיך בתוך ביתנו שפע טובה וברכה ורחמים וחיים וכל טוב אמתי לנצח בגשמיות וברוחניות בזה ובבא. וברחמך הרבים, תשפיע לנו כל ההוצאות וההצטרכות צריכים לבניין ביתנו בשפע גדול ולא יגיע לנו שום עניות, ולא שום חסר על-ידי בניין ביתנו. ולא יטריד אותנו הבניין חס ושלוש, ולא יבלבל אותנו כלל מעבודתך באמת, ותזמין לנו לכל אחד ואחד, עצים המסגלים לביתו, ויהיו מסדרים בהבניין כפי הסדר הראוי להם מששת ימי בראשית. ותסבב כל הסבות לטובה, באופן שיהיה הבניין רק לטובה בכל האופנים לנו ולבנינו ולכל יוצאי חלצינו (לקוטי תפילות א - תפילה קמה).

שיחות

(מר' ישראל אודסר, זצ"ל - המשך)

אשרינו שיש לנו רבי כזה שהוא מגלה לנו, מלמד אותנו הכל, איך לחיות ואיך לאכל ואיך לישן. צריכים לשמור מאד כל דברי רבנו שיצא מפיו הקדוש, צריכים למסור נפשנו לעשות כמו שהוא מלמד ומדבר לנו. הוא כבר הכין לנו הכל מה שאנחנו צריכים. אוי, אוי, רבי כזה...

כן, לא לטעם לפני התפלה כלום, אפלו מים. לפני התפלה - לא אכילה ולא שתייה. אסור חס-ושלוש לאכל קדם התפלה. רק אדם זקן, חולה, זה עניין של מסירות נפש אז יש לו דין אחר, אבל ככה כשהאדם בריא - חס-ושלוש אפלו לשתות מים קדם התפלה. ומי שלא ישן יש לו דינים, צריכים ללמוד ולידע איך להתנהג. על-פי הגמרא, על-פי התורה, אסור לאכל ולשתות לפני התפלה. והחסידים הם אוכלים ושותים לפני התפלה, הפך מרבנו. מה זה, נעשה הפקד?

הפך מרבנו, הפך מהגמרא, הפך מן התורה! אצל רבנו כתוב שהוא לא אכל ולא שתה קדם התפלה מזמן חצות, הוא לא שמע לכל העולם. הוא נתן לנו דרך ישר שלא לאכל ולא לשתות לפני התפלה, ככה אומר רבנו הקדוש. נו, ואנחנו צריכים גם-כן לעשות ככה. צריכים להתחזק ולשמור כמו התורה הקדושה, לא לאכל ולא לשתות לפני התפלה, זה פוגם בתפלה...

אנחנו צריכים רק לעבד השם יתברך, וגם באכילה לעבד השם יתברך, ועם הברכות וברכת המזון. אנשי רבנו הקדוש כשהם אכלו, כל ברכה היו שומרים מאד, וגם כל דבר האכילה - אחר התפלה, קדם התפלה - לא. פעם אחת כשרבי ישראל קרדונר היה חולה, גם-כן הוא החמיר ולא אכל לפני התפלה. אני שמעתי את התפלה שלו, הוא רק אמר "ברוך שאמר", רק אמר איזה דבורים של התפלה, הוא כבר היה שָׁבֵעַ ולא יכול לא לשתות ולא לאכל. אני זוכר הנסח וההתעוררות של עבודת השם של רבי ישראל, אני זוכר איך שרבי ישראל היה אומר תפלות והתפלות שלו היה במתיקות בדבקות כזה כאלו הוא אוכל כל המיני מטעמים שבעולם. היה לו כח כזה... (המשך יבוא)

עצות ותפילות

כאשר פוגמים חלילה במצות סכה, היינו שמבטלים את המצוה לגמרי או שאין מקיימים אותה כמבאר בשלחן ערוך, על ידי זה מאבדים שפע של אדם ונופלים לשפע של בהמה. היינו שעל ידי בטול מצות סכה אובדות מן האדם הידיעה והאמונה שהשם יתברך הוא המפרנס את האדם. כי כאשר האדם מאמין ומרגיש שפרנסתו היא בהשגחתו הפרטית של השם יתברך, רק אז פרנסתו היא מ"שפע של אדם". אבל על ידי בטול מצות סכה, נאבדות ממנו אמונה זו והרגשה זו, והוא נופל לדעות וסברות טבעיות, לחשב שהגיעות והטרחות מפרנסות את האדם. אז פרנסתו מִכְנָה "שפע של בהמה", כי בהמה מתפרנסת מיגיעות וטרחות. הגם שפרנסת הבהמה היא גם כן בהשגחתו הפרטית, אבל מפני שאין לבהמה דעת להבין שפרנסתה היא בהשגחתו יתברך, מחמת זאת מִכְנָה פרנסתה "שפע של בהמה". וכן האדם שאינו יודע ואינו מאמין שפרנסתו היא בהשגחתו הפרטית יתברך, אזי פרנסתו היא גם כן שפע של בהמה. ועל ידי שפוגמים במצות סכה, גורמים למיתת בהמות וחיות טרם הזמן. אבל על ידי קיום מצות סכה כראוי, נצולים מהפגמים הנזכרים למעלה (עצות המבוארות – סוכות, ה).

על ידי קיום מצות סכה כראוי, אפשר לעסֵק בבנינים באופן שעסקי הבניין לא יזיקו לעוסקים. כי מבאר בדברי חכמינו זכרונם לברכה (עי' סוטה יא), שהאנשים העוסקים בבנינים, הבניין מוזיק להם חס ושלוש. אבל על ידי מצות סכה כראוי, נצולים מנזק הבניין (עצות המבוארות – סוכות, ו).

על ידי קיום מצות סכה כראוי, מתקדשים בקדשת התורה בעת הכניסה לסכה. כי מבחינת סכה יוצאת כל התורה (עצות המבוארות – סוכות, ז). **ובכן תזכנו על-ידי מצות סכה הקדושה לשמח בשמחה גדולה בשמחת-תורה, לסיים התורה ולהתחילה בשמחה וחדוה גדולה. נגיל ונשיש בזאת התורה כי היא לנו עז ואורה. ותהיה בעזרנו בכל שנה ושנה לקים מצות סכה בשלמות גדול כל-כך, עד אשר נזכה לקבל את התורה משם מחדש בכל שנה**

(ספר אבי הנחל - חלק ב - מכתב עז)

מכתב

לבי ובשרי, המוכן לבוא באש ובמים על האמת האמתית האהוב עליו אהבה ללא גבול בעבודות אהבה כל ינתק לעולם, וזכה להיות עבד נאמן בבית גזיו של הצדיק, האוצר האמת, שמגלה אלקותו יתברך לכל באי עולם, ושואב מימי תורתו ורמוזי לרוות צמאון נפשו ולהשקות בהם נפשות ישראל היקרים המשלכים ומתגוללים בראש כל חוצות, שזהו עקר הרפואה וההצלה מכל מיני חצים וסמים ארסיים, מרוח שטות וטעות של המינות ואמונות כזביות שמביאים את העולם לתוהו ובוהו. אשרי חלקך אצל הצדיק שגלה אורות חדשות נפלאות ונוראות שמגלים אלקותו יתברך לכל באי עולם. צריך לשמור בשר הגוף שלא לקלקלו, שלא לקלקל צלם דמות האדם שכול מכל העולמות ויש לו כח בכל אבר ואבר מראשו ועד רגליו ובכל חלק מבשר גופו להמשיך העולם לה' יתברך, כי כל חלק מחלקי גופו מיוחד כנגד חלק מחלקי עולם וכנגד כמה נפשות, כי אין שום שעה באדם וכן אין בו שום גיד ושום חתיכה מחלקי בשרו ועורו שאין תלויין בו כמה וכמה נפשות ועולמות, ויכולין להחזיר כל העולם לה' יתברך כפי מה שזוכה להאיר האמת באורי התורה בגופו וכו'.

כל אחד מישראל יש לו כח להחזיר כל העולם בתשובה ולקשר ולהעלות כל העולמות לה' יתברך, כי הוא כלול מכל העולמות, כי נשמתו מן העליונים וגופו מן התחתונים, ועל-ידי התקשרות נפשו בגופו הוא יכול לקשר כל העולמות לקרבו לה' יתברך. וכשנסתלק, ונפשו עולה למעלה וגופו נשאר למטה בתוך הארץ, זה בחינת קלקול השלום שהיה בין נשמתו וגופו בחיים חיותו, כי התחברות הנשמה והגוף זה בחינת שלום, כי עקר השלום הוא בין שני הפכים, והנשמה והגוף הם שני הפכים, וכשהם מקשרים יחד בחיים חיותם זה בחינת שלום וכשנסתלק הנשמה מהגוף זה בחינת קלקול השלום.

אבי אב הרחמן, אב החסד, הושיעני ועזרני מהרה וחמל עלי בחמלתך הגדולה ובחנינותיך האמתיים, ולמדני והורני באיזה דרך באיזה אופן באיזה זכות באיזה עצה ותחבולה אזכה אנכי גם-כן להשיג השגת אלקותך אשר לכך נוצרתי, כאשר אתה ידעת כי לא נבראתי בעולם השפל הזה אלא כדי לרדף אחר התכלית הטובה והטהרה, להשיג השגת אלקותך יתברך.

רבנו של עולם, אתה ידעת גדל התרחקותי מהשגת אלקות, כי לא די שלא נזהרתי לקיים כל דברי תורתך ומצוותיך אשר על-ידם זוכין להשיג אותך, אף גם עשיתי מה שעשיתי ופגמתי מה שפגמתי וקלקלתי מה שקלקלתי והרע בעיניך עשיתי בשאט נפש בזדון ובמעל עד אשר נתרחקתי ממך כמו שנתרחקתי בתכלית תכלית הרחוק, כי על-ידי כל חטא ועוון ופגם קלקלתי צנור ושביל ונתיב של החכמה והבינה אשר על-ידם הייתי יכול להשיג השגת אלקותך, עד אשר ברב עוונותי המרבים מאד בלי שעור וערך ומספר וכבדו מחול ימים ורבו מעפר הארץ, על-ידי זה קלקלתי והרסתי והחרבתי כל מיני צנורות ושבילים ונתיבות החכמה הקדושה והחרבתי הדרכים אשר על-ידם משיגין אותך.

... *me pise ni & niot me*

מערכת 054-8484486 / 02-5829086 / 050-6754970

ת.ד. 27100 ירושלים 91270 / שידוכי מצוה 02-5824048 (רק 13-16:00)

תרומות: בכל סניפי הדואר, חשבון מס' 89-2255-7

בקשו את העלון שלכם בכתובת: SHABAT.BRESLEV@gmail.com